

Buenos Aires, 13. augusta 1895

Pozdravujem Ťa, môj milý brat, aj všetku moju rodinu. Či ste všetci zdraví? Ja som zdravý ako repa, ktorého zdravie ja Vám prajem. Čo tam nového u Vás? Som veľmi žiadostivý, lebo už dva roky prešli 9. júla, ako som posledný list od Vás čítal v Liverpoole. Od tých čias som Vám dva listy poslal, ale odpovede žiadnej nedostal, neviem či si brat môj dostal, alebo nie. Či ešte žije stará matka a ako jej slúži zdravie? Písal si mi, že by mala mať núdzu, či môžem niečo poslať. To som ja ale len ako reč do vetra považoval. Ak by skutočne mala núdzu, pošlem jej koľko môžem, to Ty ale nevieš, že odtiaľto tak ďaleko sa neoplatí 5 – 6 zlatiek poslať, lebo pošta s poisťným peňazí stojí mnoho. Keďže som ale list nenašiel, neviem ako sa vec má. Ak stará matka žije a nemá čo jej treba, odpíš mi ihneď, ale nie tak do vetra, lebo ja som starý na špásy. Pár zlatých nájsť to je u mňa nie tak ťažko, peniaze prídu aj odídu. Jeden deň mám 20 – 30 zlatých a za pár dní zase nič, to môžeš vedieť, že na takejto ceste aj ja mnoho potrebujem.

Ďalej si bol žiadostivý, aby som Ti písal, aký je svet v Amerike. To ti ja viem niečo povedať. Teraz na svete pravdy nieto, len nerovnosť je všade. Jeden má na prelumpovanie tisíce, milióny, ktoré druhým ukradol, t.j. chudobným ľuďom od úst odtrhol. Ale poviem ti pravdu, že ten, ktorý chce tu v Amerike tak tvrdo robiť, ako u vás musí, ten sa tu má na každý pád lepšie /ako bratovi by som to nepísal, keby tomu tak nebolo/.

Ak by si mal vôľu vyvandrovať ty, alebo iní, žiaden človek ti nevie lepšie poradiť, ako ja. Malý majetok tu nestojí za nič, lepšie je radšej nič nemať, lebo tu je mnoho miliónárov, s ktorými nemôžeš konkurovať. Ja som povandroval Spojené štáty americké /United states of America/ ako New York, Chacago, New Orleans, Mexico, Havana /ostrov Kuba/, Haiti, Columbia, Venezuela, Brazília, Rio de Janeiro. Ďalej Montevideo, Buenos Aires, o tom by som musel celú bibliu napísať. Všade je lepšie tu v novom svete ako v tom starom, rozumejúc, musí sa robiť. Chýbajú tu totiž ľudia, čo majú túto velikánsku čiastku sveta plodnou a úrodnou obrobiť. Celá Amerika, severná, stredná a južná, je 6 razy väčšia ako Európa, ktorá má asi 360 miliónov obyvateľov, kým Amerika len asi 210 miliónov. Čo myslíš? Miesta je tu dosť, pozemkovým patriarchom nie je ťažko, kto chce pôdu obrábať. Ja ale som tvrdú robotu druhým poručilo, hľadám ako ľahšie. Svoj život som zasvätil už tomu, vždy ďalej po svete cestovať, pokiaľ nezomriem. 80.000 km je číslo, čo som ja už sveta prebehol, t.j. dva razy okolo zemegule, keby som bol išiel po rovníku.

Adieu! Samuel Šikeť

Prídavok

Ak by si myslel ty, alebo druhí, do Ameriky vyvandrovať, tu vám nakrátko vysvetlím, ako a kde sa tu môže lepšia budúcnosť nadobudnúť. Radím, buďto do Severnej Ameriky, Spojených štátov, Kanady, alebo na juh do Brazílie, Uruguajskej, alebo do Argentínskej republiky. Morská cesta koštuje z európskych prístavov do severnej Ameriky 5 libier šterlingov a 5 šilingov, čo je asi 70 zlatých podľa toho aký je kurz. Do južnej Ameriky z Itálie, alebo z Nemecka 150 frankov, čo je asi 80 zlatých. Remeselník, alebo bársktorý robotník zarobí v Spojených štátoch a Kanade 1 dolár a 20 alebo 50 centov za deň, až do troch dolárov. Jeden dolár je 2,50 rakúskych zlatých. Funt mäsa koštuje 6-8 centov, vyrátajte si, že tu aj svine môžete mäsom chovať. Každý pes je tam nasýtený mäsom. Tu v Argentíne koštuje funt mäsa 10 centavos, čo je 7 krajciarov. Tu sa zarobí za deň 3-4 peso, až do 6 peso, podľa toho, aký je kto odborník. Jedno peso je 80 krajciarov. Ďalej tie veci, na ktoré ste vy u vás

navyknutí, chlieb, krumpľ, bôb, sú tiež lacné. Kto ale viac ako toto požaduje, a čo sa tu na mieste nerodí, sa rozumie, ľahko stroviť, čo by koľkokoľvek zarobil. Napr. víno, ktoré v Itálii stojí 8 krajciarov liter, stojí tu až 80 krajciarov i zlatku. Sú tu všetky národy z Európy aj z iných častok sveta, i Slováci, Maďari, Chorvati, hoci títo sú roztratení. Ale Ale Nemcov, Talianov, Francúzov, tých tu najdtet celé kolóny. Oficiálna reč je v severnej Amerike anglická, v južnej španielska, iba v Brazílii portugalská. Majlepšie je tomu, kto vie tak aspoň ako ja všetky reči, alebo len nemeckú, ten tu nájde všade landsmanov /krajanov/.

O jeden mesiac chcem nastúpiť jednu pitoresknú cestu cez najvyššie vrchy Ameriky, Andy – Cordiliery a tak dôjst do Chile /keď však skopnie na vrchoch – zmizne sneh/, kde čakám od vás list, len mi píšete hneď.

Adresa: Sud America

Samuel Šikeť

Poste Restante /Mexico/

/New York/

Valparaiso /Chile/